

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **LICITOR group, a.s.**, so sídlom Tajovského č. 5, Žilina, zast. advokátskou kanceláriou Kubinec & partners, s.r.o., so sídlom na Nám. SNP č. 17, Banská Bystrica, proti žalovanej: **Správa katastra Banská Bystrica**, Ul. Československej armády č. 7, Banská Bystrica, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovanej č. Z 1154/2010, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 24S/63/2010-58 zo dňa 14.10.2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 24S/63/2010-58 zo dňa 14.10.2011 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Banskej Bystrici napadnutým rozsudkom zamietol žalobu o preskúmanie záznamu vykonaného žalovanou pod č. Z 1154/2010, ktorým boli na LV č. X., k. ú. B., zapísané vecné bremená podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. v prospech Mesta Banská Bystrica a to na parcely registra C č. KN X., X. a X.. O trovách konania rozhodol tak, že ich náhradu žalobcovi nepriznal.

Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že rešpektujúc názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyslovený v zrušujúcom uznesení sp. zn. 6Sžo/235/2010 zo dňa 25.5.2011 opätovne preskúmal predmetnú právnu vec v zmysle žaloby, pričom postupoval podľa prvej a druhej hlavy piatej časti OSP. Konštatoval, že v zmysle § 247 ods. 1 OSP je možné preskúmať postup len spolu s rozhodnutím správneho orgánu, teda nie len samotný postup správneho orgánu. Dôvodil, že záznam nie je rozhodnutím, na jeho vykonanie sa

nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní a nemôže teda ani byť predmetom preskúmvacej činnosti súdu. Dodal, že považoval za potrebné rozhodnúť meritórne a nie zastavením konania podľa § 250d ods. 3 OSP, pretože vychádzal z obsahu žaloby ako i z dôvodov rozhodnutia odvolacieho súdu a teda žalobu považoval za smerujúcu proti postupu a nie proti rozhodnutiu správneho orgánu.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca včas odvolanie žiadajúc napadnutý rozsudok krajského súdu zrušiť a vrátiť mu vec na ďalšie konanie z dôvodu podľa § 221 ods. 1 písm. f/ OSP. V odvolaní namietal porušenie základných princípov práva ako aj čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, keď krajský súd aj svojim druhým rozhodnutím arbitrárnym spôsobom nezabezpečil žiadnu ochranu práv účastníkov konania. Súdu vytýkal, že opomenul rozhodnúť o návrhu na zmenu žaloby, čím nevyčerpal celý predmet konania. Rozsudok krajského súdu navyše neposkytol presvedčivú odpoveď na žiadnu z otázok položených v žalobe, najmä na ústavnoprávny argument v podobe práva na súdnu ochranu.

Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 v spojení s § 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z.) dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je potrebné zrušiť a vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie a to z dôvodu podľa § 221 ods. 1, písm. f/ OSP.

Predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu o zamietnutí žaloby zo dňa 22.6.2010, ktorou sa žalobca domáhal toho, aby záznam vykonaný žalovanou pod č. Z 1154/2010 bol označený ako nezákonný - preto odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo.

Podľa § 34 ods. 1 katastrálneho zákona práva k nehnuteľnostiam uvedené v § 1 ods. 1, ktoré vznikli, zmenili sa alebo zanikli zo zákona, rozhodnutím štátneho orgánu, príklepom licitátora na verejnej dražbe, vydržaním, prírastkom a spracovaním, práva k nehnuteľnostiam osvedčené notárom, ako aj práva k nehnuteľnostiam vyplývajúce z nájomných zmlúv,

zo zmlúv o prevode správy majetku štátu alebo z iných skutočností svedčiacich o zverení správy majetku obce alebo správy majetku vyššieho územného celku sa do katastra zapisujú záznamom, a to na základe verejných listín a iných listín. Záznamom sa zapisuje i zmena poradia záložných práv z dohody záložných veriteľov o poradí ich záložných práv rozhodujúcim na ich uspokojenie.

V zmysle § 244 OSP v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy (ods. 1).

V správnom súdnictve preskúmajú sudy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy (ďalej len "rozhodnutie správneho orgánu") (ods. 2).

Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť (ods. 3).

Rozsah preskúvavej činnosti súdov je daný tzv. generálnou klauzulou, v zmysle ktorej preskúmaniu súdom v správnom súdnictve podliehajú v zásade všetky rozhodnutia orgánov štátnej správy, ktorými sa rozhodlo o právach či povinnostiach fyzických alebo právnických osôb. Ustanovenie § 248 OSP taxatívne vymenúva výnimky – teda rozhodnutia súdnemu prieskumu nepodliehajúce. S princípom uvedenej generálnej klauzuly sa spája aj tzv. negatívna enumerácia, v zmysle ktorej musí byť vylúčené správne rozhodnutia zo súdneho prieskumu výslovné a môže k nemu dôjsť len osobitným zákonom.

Z predloženého spisového materiálu krajského súdu vyplynulo, že žalobca podal dňa 8.7.2010 na krajskom súde žalobu označenú ako „žaloba o preskúmanie zákonnosti postupu správneho orgánu“, ktorou sa domáhal vyslovenia nezákonnosti záznamu (a postupu žalovanej, ktorého výsledkom záznam bol) č. Z 1154/2010, ktorým boli na LV č. X.,

k. ú. B., zapísané vecné bremená podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. v prospech Mesta Banská Bystrica a to na parcely registra C č. KN X., X. a X.. Žaloba bola odôvodnená v podstate tým, že k uvedeným pozemkom nadobudol žalobca vlastnícke právo titulom kúpnej zmluvy zo dňa 12.3.2010 a to povolením vkladu vlastníckeho práva pod č. V 1453/10; žalovaná však v katastri vykonala na základe žiadosti Mesta Banská Bystrica odôvodnenej ustanovením § 66/2009 Z.z. záznam o vzniku vecného bremena k uvedeným nehnuteľnostiam.

Krajský súd žalobu žalobcu zamietol rozsudkom č. k. 24S/63/2010-26 zo dňa 28.7.2010 dôvodiac ustanoveniami § 250v OSP o nezákonnom zásahu orgánu verejnej správy s tým, že ak sa žalobca domáhal len určenia, že zásah bol alebo je nezákonný, takýto návrh nie je prípustný.

Na základe odvolania žalobcu Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 6Sžo/235/2010 zo dňa 25.5.2011 zrušil rozsudok krajského súdu z dôvodu podľa § 221 ods. 1 písm. f/ OSP a vrátil mu vec na ďalšie konanie. Z odôvodnenia tohto uznesenia vyplýva, že žalobca sa v danej veci domáhal ochrany svojich práv porušených žalovanou vykonaním záznamu do katastra nehnuteľností a postupom mu predchádzajúcim v zmysle § 247 a nasl. OSP. Z argumentácie vyplýva, že súd prvého stupňa bol viazaný rozsahom žaloby a nebol oprávnený (ani posudzujúc ju podľa jej obsahu) meniť jej rozsah, teda nebol oprávnený k jej posúdeniu podľa piatej hlavy piatej časti OSP (§ 250v OSP), ale - ak podľa neho žaloba trpela vadami - mal postupovať podľa § 246c ods. 1 v spojení s § 43 OSP a následne pokračovať v intenciách druhej hlavy piatej časti OSP. Krajský súd rozhodol podľa názoru odvolacieho súdu bez toho, aby sa pokúsil o odstránenie väd žaloby a bez vyžiadania administratívneho spisu žalovanej, pričom žalobu posúdil sám podľa § 250v OSP a to napriek tomu, že žalobca priamo v žalobe uviedol, že sa domáhal súdneho prieskumu zákonnosti záznamu a postupu mu predchádzajúceho, ktorým žalovaná zapísala vecné bremená k nehnuteľnostiam, ktorých bol vlastníkom.

Krajský súd po vrátení veci odvolacím súdom rozhodol v novom konaní tak, že žalobu žalobcu zamietol. Zo zápisnice z pojednávania (č. 1. 55) ako aj z odôvodnenia rozsudku (č.1. 60 – strana 3 rozsudku, 2. odsek zhora) vyplýva, že krajský súd sa oboznámil s pripojeným administratívnym spisom, resp. s celým spisovým materiálom. Z neskoršej

komunikácie odvolacieho súdu s krajským súdom ako aj so žalovanou je však zrejmé, že spisový materiál žalovanej v predmetnej veci k spisu krajského súdu nikdy vyžiadaný a pripojený nebol (vyžiadal si ho dodatočne až odvolací súd).

Krajský súd svoj rozsudok odôvodnil v podstate tým, že záznam nie je rozhodnutím podliehajúcim súdnemu prieskumu a preto žalobu zamietol, hoci v nasledujúcom odseku uviedol, že žalobu považoval za smerujúcu proti postupu správneho orgánu, ktorý samotný nemožno preskúmať a preto nerozhodol v zmysle § 250d ods. 3 OSP o zastavení konania, ale rozhodol meritórne o zamietnutí žaloby.

Podľa odvolacieho súdu sa krajský súd ani v novom konaní nasledujúcom po zrušení jeho pôvodného rozsudku neriadil dôsledne názorom odvolacieho súdu. Nevyžiadal si spisový materiál žalovanej (hoci naňho nelogicky opakovane v spise odkazoval) a z jeho nového rozsudku nie je nepochybné, že by vykonal činnosť smerujúcu k odstráneniu prípadných nedostatkov žaloby. Zamietol žalobu o preskúmanie záznamu, ktorý podľa jeho názoru nie je rozhodnutím podliehajúcim súdnemu prieskumu, hoci v takomto prípade by mal nasledovať iný postup a to zastavenie konania s ohľadom na § 250d ods. 3 OSP. No zároveň vyslovil, že z obsahu žaloby vyplynulo, že žaloba smerovala proti postupu, ktorý samotný nemožno preskúmať. Takáto argumentácia je nelogická a pre účastníka konania zmätočná.

Odvolací súd poukazuje na vyššie uvedené princípy generálnej klauzuly a negatívnej enumerácie, ako aj na skutočnosť, že hoci záznam nemá formu rozhodnutia, bol jednoznačne vydaný orgánom štátnej správy pri uplatňovaní jeho právomoci a nemožno poprieť, že vykonaním záznamu o vzniku vecného bremena k nehnuteľnostiam vo vlastníctve žalobcu a to v prospech tretej osoby, jednoznačne došlo k zásahu do práv žalobcu. Preto podľa názoru odvolacieho súdu aj záznam žalovanej podlieha súdnemu prieskumu.

Krajský súd ani v novom konaní nereagoval na podstatné námietky žalobcu, z jeho odôvodnenia nie je zrejmé, ako sa s námietkami vysporiadal a vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti (rozpornosť v argumentácii, odkazy na nepriložený spis žalovaného, ...) považoval odvolací súd aj toto nové rozhodnutie krajského súdu za nepresvedčivé a nepreskúmateľné.

Pretože napadnuté rozhodnutie krajského súdu nedáva zrozumiteľným spôsobom odpoveď na otázky nastolené žalobcom, dospel odvolací súd k potrebe zrušenia rozsudku krajského súdu, pretože tento svojim postupom odňal žalobcovi jeho možnosť konať pred súdom (§ 221 ods. 1 písm. f/ OSP).

Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky vzhľadom na vyššie uvedené napadnutý rozsudok krajského súdu postupom podľa § 250ja ods. 3 posledná veta v spojení s § 221 OSP z dôvodu podľa § 221 ods. 1, písm. f/ zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie v zmysle § 246c ods. 1 v spojení s § 221 ods. 2 OSP.

Povinnosťou súdu prvého stupňa v novom konaní bude rozhodnúť o žalobe o preskúmaní záznamu a postupu mu predchádzajúceho (v zmysle odôvodnenia žaloby žalobcu), ako aj zvážiť pribratie Mesta Banská Bystrica do preskúmacieho konania.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd nerozhodoval, pretože s poukazom na § 224 ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 bude povinnosťou súdu prvého stupňa rozhodnúť aj o náhrade trov odvolacieho konania v novom rozhodnutí vo veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 18. júla 2012

JUDr. Igor Belko, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Ľubica Kavivanovová